

Начало > Законодателство и съдебна практика > Въздействие на вируса COVID-19 в областта на правосъдието >

Въздействие на COVID-19 върху гражданскоправните въпроси и въпросите, свързани с несъстоятелността

Въздействие на COVID-19 върху гражданскоправните въпроси и въпросите, свързани с несъстоятелността

Коронавирусът предизвика криза, която не спира на границите и засяга всички сфери на нашия живот. Европейското гражданско правосъдие не представлява изключение в това отношение.

Пандемията от COVID-19 засегна съдебната система, националните органи и практикуващите юристи, както и предприятията и гражданите. Целта на тази страница е да се представи преглед на съответните мерки, предприети в рамките на Европейския съюз в отговор на пандемията във връзка с гражданските производства, включително семейното и търговското право, и правото в областта на несъстоятелността.

Тъй като ситуацията се променя бързо и информацията по тази тема все още се допълва, тази страница ще бъде актуализирана редовно, за да отразява новите развития. Информацията, предоставена на тази страница, се осигурява и поддържа от националните звена за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела.

За да получите информацията относно мерките, предприети във връзка с други области на правото, можете да посетите следната страница:

[Въздействие на вируса COVID-19 в областта на правосъдието.](#)

Съветът на Европа също създаде уебстраница за националните мерки в областта на правосъдието с оглед на пандемията от COVID-19. За повече информация може да посетите страницата [тук](#).

ГРАЖДАНСКО ПРАВО

Възможно е да има ситуации, при които гражданите и предприятията трябва да предприемат процесуални действия по трансгранични случаи, но не са в състояние да го направят поради спешни мерки, предприети в държава — членка на ЕС, с цел да се противодейства на разпространението на COVID-19. Тези мерки може да доведат до: пълно или частично спиране на работата на съдилищата и органите, от които гражданите и предприятията може да се нуждаят, временна невъзможност за получаване на правна помощ, трудности във връзка с достъпа до информация, която обикновено се предоставя от компетентните органи, други практически въпроси, например забавяне при изпълнението на решение в трансграничен контекст или на връчването на съдебен документ, или временно адаптиране на комуникациите с обществеността (по електронна поща, по телефон или по пощата).

За допълнителна информация може да направите справка с уебстраниците на министерството на правосъдието на държавата членка, за която търсите информация.

ПОСЛЕДИЦИ ОТ ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19 ПО ОТНОШЕНИЕ НА СРОКОВЕТЕ

Сроковете, предвидени в законодателството на ЕС във връзка с граждански и търговски дела, не са пряко засегнати от специалните мерки, приети от държавите членки.

Повечето крайни срокове, които се уреждат от правото на ЕС, не пораждаат преки последици при изтичането си [1] и тяхното изтичане в повечето случаи няма да доведе до преки последици за органите, съдилищата и гражданите, с изключение на причиняване на евентуални закъснения.

В редица други случаи инструментите на ЕС, установяващи фиксирани срокове, може също така да предвиждат изключения при изключителни обстоятелства [2], които биха могли да обхванат настоящото извънредно положение, например когато дейността на органите или съдилищата е сериозно нарушена или дори се стигне до временно спиране.

Изтичането обаче на други срокове, предвидени в инструменти на ЕС, може да лиши гражданите или съдилищата от възможността да предприемат процесуални действия, като обжалване на решение, с необратими последици в съдебните производства [3], без съответният инструмент на ЕС да предвижда възможност за удължаване или дерогация. В такива случаи не може да се предположи от самото начало, че обстоятелствата, произтичащи от тази криза, оправдават дерогация от приложимото право на Съюза относно сроковете. Същевременно е ясно, че кризата, свързана с COVID-19, поражда извънредно положение, което изправя пред значителни предизвикателства както гражданите, така и органите, и може да създаде ситуации, при които спазването на задълженията, установени от правото на Съюза, е временно невъзможно или прекомерно трудно.

Поради тази причина запазването на ефективен достъп до правосъдие следва да бъде важен критерий при преценката: дали е изтекъл даден срок, какви процесуални последици може да настъпят от неговото изтичане.

Например общите ограничения върху обществения живот, засягащи съдилищата, но също така и пощенските услуги, както и възможността за консултация с адвокат и за изготвяне на становища пред съда биха могли да застрашат достъпа на гражданите до правосъдие. В резултат на това, в зависимост от конкретните обстоятелства може да е оправдано периодът на кризата да се изключи при изчисляването на процесуалните срокове. Възможни са различни подходи спрямо различните ситуации: ако съдилищата работят нормално по неотложни семейноправни въпроси, тъй като те са приоритет, може да се настоява и за спазването на същите срокове.

При извършването на тази оценка решението на държава членка за прекъсване на сроковете в националното право може да послужи като важна отправна точка (дори ако не засяга пряко крайните срокове, предвидени от правото на ЕС), за да се прецени дали ефективният достъп до правосъдие е възпрепятстван в такава степен, че да може да се счита за оправдано и спиране на сроковете, предвидени от правото на ЕС.

[1] По-специално, що се отнася до сътрудничеството между органите или съдилищата, например сроковете, определени в член 6 от [Регламент \(ЕО\) № 1393/2007](#) за потвърждаване на получаването от получаващия орган или член 13, параграф 4 от [Директива 2003/8/ЕО](#) за правната помощ.

[2] Вж. член 11, параграф 3 от [Регламент „Брюксел IIa“](#) или член 18 от [Регламента за ЕЗЗБС](#).

[3] Вж. например член 15, параграф 5 от [Регламент „Брюксел IIa“](#), в който се определя срок от 6 седмици за друг съд да приеме компетентността, като в противен случай съдът, който е сезиран пръв, продължава да упражнява компетентността си; в член 6 от

[Регламента относно връчването на документи](#) се определя едноседмичен срок за получателя да откаже връчване на документ; в член 19, параграф 2 от [Регламента относно издръжката](#) се определя срок от 45 дни за подаване на искане за преразглеждане на решение за издръжка и т. н.

НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ

Пандемията от COVID-19 и затварянето на голяма част от икономиката доведе до драстичен спад на паричните потоци на дружествата и до опасност от масово изпадане в несъстоятелност. В таблицата по-долу е направен преглед на мерките, предприети от държавите членки за

справяне с това положение и за предотвратяване на изпадането в несъстоятелност на жизнеспособни предприятия в резултат на този временен шок. Тези мерки може да се отнасят до: материалното право в областта на несъстоятелността, включително спирането на изпълнението на задълженията (за длъжниците) и на възможността (за кредиторите) за подаване на искания за обявяване в несъстоятелност или налагането на мораториуми върху принудителното изпълнение на вземания или върху прекратяването на договори, процесуалното право в областта на несъстоятелността, свързано с прекъсване на съдебните производства, срокове и различни видове давност, и допълнителни мерки, пряко или непряко свързани с несъстоятелността на предприятията, включително, когато са посочени от държавите членки, по-широки мерки, които да помогнат на предприемачите да се справят с икономическите трудности, причинени от пандемията от COVID-19.

Моля, изберете съответното знаме на държавата, за да получите по-подробна национална информация.

Последна актуализация: 21/04/2021

Тази страница се поддържа от Европейската комисия. Информацията на тази страница не отразява задължително официалната позиция на Европейската комисия. Комисията не поема никаква отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. За да се запознаете с правилата относно авторското право за страниците на ЕС, моля прочетете правната информация.